

gens karakter og betydning, dens kompleksitet og den tiltaltes (gerningsmandens) og myndighedernes adfærd.

Efter § 82, nr. 14, skal det i almindelighed indvirke i formildende retning på straffastsættelsen, at der er gået så lang tid, siden den strafbare handling blev foretaget, at anvendelse af den sædvanlige straf er unødvendig. Formålet med denne bestemmelse er at lovfæste den retstilstand, som har udviklet sig i praksis i tilfælde, hvor der har været spørgsmål om at formilde straffen under hensyn til den tid, der er forløbet, fra gerningen blev begået, til den blev pådømt. Om den tid, der er gået, siden den strafbare handling blev foretaget, kan være en formildende omstændighed, beror på en konkret vurdering, hvorved der bl.a. også må lægges vægt på forbrydelsens karakter.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3.6 og 3.8.

Til § 83

Den foreslåede nye bestemmelse i § 83 om straffedsættelse og strafbortfald afløser straffelovens § 84, stk. 2, jf. stk. 1, samt §§ 85, 87 og 91. Formålet med § 83 er på baggrund af den eksisterende praksis at lovfæste en almindelig adgang til efter en konkret vurdering at nedsætte straffen under den foreskrevne strafferamme, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold taler afgørende herfor, og under i øvrigt formildende omstændigheder at lade straffen bortfalde.

§ 83 er ikke begrænset til omstændigheder, der foreligger ved den strafbare handlings foretagelse. Også senere indtrådte omstændigheder kan bevirke straffedsættelse eller strafbortfald, jf. eksempelvis de forhold, der nævnes i den foreslåede bestemmelse i § 82, nr. 9-14. Spørgsmålet om, hvorvidt formildende omstændigheder ved gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold bør føre til reduceret straf eller som følge af forholdets særlige karakter til strafbortfald, vil som hidtil bero på en konkret vurdering. Vejledende ved denne vurdering kan være den opregning af formildende omstændigheder, som indgår i § 82 i lovforslaget.

Med § 83 tilsigtes ingen ændring af den nugældende udmålingspraksis inden for bestemte sagstyper, f.eks. drab. Straffelovens almindelige del indeholder i §§ 21 og 23 regler om strafempelse ved forsøg og ved medvirken tillige om strafbortfald. Med § 83 tilsigtes ingen ændring af disse bestemmelser.

I straffelovens særlige del indgår bestemmelser, som åbner mulighed for strafbortfald i tilknytning til specifikke gerningsindhold, jf. bl.a. straffelovens

§§ 248 og 272 om gengæld mv. ved legemsangreb og ærefornærmelser. § 83 medfører heller ingen ændring i sådanne bestemmelser.

Efter den gældende § 84, stk. 1, nr. 3, kan straffen nedsættes (herunder under den foreskrevne strafferamme og under i øvrigt formildende omstændigheder bortfalde, sml. stk. 2), når gerningsmanden har handlet i undskyldelig uvidenhed om eller misforståelse af retsregler, der forbyder eller påbyder handlingens foretagelse. Som det fremgår af pkt. 3.7, kan Justitsministeriet ikke tilslutte sig det af Straffelovrådet stillede forslag om en ny bestemmelse, hvorefter handlinger foretaget i uvidenhed om eller misforståelse af retsregler, der forbyder eller påbyder handlingen, er straffri, når uvidenheden eller misforståelsen ikke kan tilregnes gerningsmanden som forsætlig eller uagtsom. Justitsministeriet har i stedet foreslået den gældende bestemmelse i § 84, stk. 1, nr. 3, videreført i § 82, nr. 4. Der vil med den foreslåede bestemmelse i § 83 fortsat i disse tilfælde være adgang til at nedsætte straffen under den foreskrevne strafferamme og i øvrigt under formildende omstændigheder at lade straffen bortfalde efter en konkret vurdering.

Den praksis, der i dag knytter sig til § 84, stk. 1, nr. 3, og stk. 2, vil kunne være vejledende ved fortolkningen af § 83 i disse situationer.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3.7.

Til § 84

Som ny § 84 videreføres med visse ændringer den hidtil gældende bestemmelse i § 81.

§ 84, stk. 1, indebærer, at det er en betingelse for anvendelse af bestemmelser om forhøjet straf eller andre retsfølger i gentagelsestilfælde, at gerningsmanden, inden den pågældende på ny forbrød sig, i den danske stat er fundet skyldig i en strafbar handling, som loven tillægger gentagelsesvirkning på den nu begåede handling, eller forsøg på eller medvirken til en sådan.

Efter bestemmelsen er det således ikke længere en betingelse for at kunne anvende bestemmelser om forhøjet straf mv. i gentagelsestilfælde, at den tidligere og den aktuelle kriminalitet er begået efter det fyldte 18. år.

§ 84, stk. 2, svarer til den gældende § 81, stk. 2. Straffedomme afsagt uden for den danske stat kan således tillægges samme gentagelsesvirkning som de her i landet afsagte domme.

§ 84, stk. 3, indebærer, at gentagelsesvirkningen ophører, når der, førend den strafbare handling er begået, er forløbet 10 år, efter at den tidligere straf er udstået, endeligt eftergivet eller bortfaldet. Dette er en